

Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés az augusztus 07-13. közötti időszakra

Július utolsó és augusztus első napjait is az esős időjárás határozta meg. Az előző előrejelzés óta újra több tíz mm csapadék hullott a borvidéken. Ha pár nappal visszább tekintünk, akkor az látjuk, hogy július 26-tól, a térség több pontján 100 mm-t meghaladó csapadék hullott. Az esőkhöz újra társultak jégszemek is, amik kisebb-nagyobb károkat okoztak a szőlőfürtökben. A nagymennyiségű csapadék hatására kismértékű bogyórepedés észlelhető az ültetvényekben. A felázott talaj nehezítette a gépi és a kézi munkák elvégzését.

Napégés szőlőbogyókon

Fenológia

A fajták zsendülés, érés kezdete fenológiai állapotban vannak. Dülönként, fajtánként és művelésmódonként láthatunk eltéréseket a fejlettségi állapotban. A vesszők fásodása folyamatos. A legtöbb zöldmunkát már elvégezték az ültetvényekben. Ahol megkéstek ezekkel a munkákkal ott a lehetőségek szerint végezzük el minél hamarabb ezeket a feladatokat. Alakítsunk ki szellős lombozatot, amely kedvezőbb körülményeket biztosíthatunk a fürtök számára, valamint pozitív hatással van a növényvédelmi kezelések hatékonyságára, illetve hamarabb megvalósul a lomb és fürtök felszáradása az esőkövet követően. Az ültetvényekben számos helyen látható a napégés tünete, a nap-sütés által közvetlenül ért bogyókon. Zöldmunka során kerüljük a lombozat túlzott mértékű ritkítását.

Furmint T85-ös fürtök a Bakonyi dűlőben 2019.08.06-án

Lisztharmat

A fertőzési nyomás továbbra is magas. Az idősebb szőlőbogyók viaszrétege kifejlődött, most már csak a fejletlenebb bogyók fogékonyak a fertőzésre. A védekezésre kontakt hatóanyagot használunk. Az utolsó kezelés(ek) célja a lombzat védelme. A nem megfelelően védett, károsodott lomb negatív hatással van a termés beérésére, illetve a nem védett lombon fől szaporodhatnak a lisztharmat áttelelő képletei. Kontakt készítmények használata esetén kerüljük a 25°C fok feletti kijuttatást, a perzselés elkerülése érdekében. Ökológiai és konvencionális gazdálkodásban a kén készítményeket kiegészíthetjük olajos és kálium-hidrogén-karbonát tartalmú szerekkel.

Kései lisztharmat fertőzés tünete bogyókon

Peronoszpóra

A csapadékos időjárás hatására újabb fertőzések indultak el. A fürtök kinőttek fogékony állapotukból. A tünetek elsősorban a lombzat felső részén láthatóak. A védekezést réz készítményekkel végezzük el (rézoxiklorid, rézhidroxid). A kezelések a lombzat védelmére irányulnak. Borászati szempontból vegyük figyelembe, hogy a rézkészítmények élelmezés-egészségügyi várakozási ideje 21 nap!

Peronoszpóra tünete levélen

Botritisz

A július végén beköszöntő csapadékos időjárás kedvező körülményeket biztosított a kórokozó számára. A fertőzési nyomás jelenleg magas, ezt a borvidéki meteorológiai állomások adatai is alátámasztják. A betegség tünetei már a borvidék számos pontján láthatóak, elsősorban sérült bogyókon. A fertőzöttség mértéke egyelőre alacsony. A szőlő bogyóit érő sérülések (molykártétel, jégverés, liztharmat, egyéb okból származó sérülések) utat nyithatnak a fertőzésnek.

Bár az előrejelzések a következő napokra meleg, nyári időt jeleznek elő, az utolsó növényvédelmi kezelést ajánlott kiegészíteni botritisz elleni készítménnyel. Ez főleg a késői érésű fajták esetében a megelőző jelleget szolgálja. Ahol a tünetek megjelentek ott mindenképp alkalmazzuk a botritisz elleni szereket. Használhatunk kontakt (folpet) vagy felszívódó hatóanyagokat (pirimetanil, fenhexamid, ciprodinil, fludioxonil). A folpet tartalmú készítményeknél vegyük figyelembe, hogy negatívan hat a must erjedésére, a borászati célok fényében döntsünk a használatról. Továbbá minden készítmény esetében vegyük figyelembe az élelmezés-egészségügyi várakozási időt. Ökológiai gazdálkodásban a kálium-hidrogén-karbonát tartalmú növénykondicionáló készítmény alkalmazása lehetséges, illetve botritisz ellen engedélyezett az *Aureobasidium pullulans* tartalmú gombaölő szeré.

Szürkerothadás tünete Zéta fürtön

Fakó rothadás

A betegség elsősorban jégverés után jelentkezik. Védekezésre alkalmazható a folpet, a pirimetanil. A réz-készítmények a kórokozó ellen nem hatásosak. Jégeső után a gyorsaságé a főszerep. A kezelések a kár bekövetkezése után 12-18 órán belül hatásosak. Egy nap elteltével a védekezés hatástalan.

Amerikai szőlőkabóca

Nőtt a fogott egyedek száma minden csapdázott területeken. Amennyiben a csapdázott egyedek száma meghaladja a védekezési küszöbértéket, akkor az utolsó növényvédelmi kezelés során válaszunk a kabóca ellen használható készítmények közül. Konvencionális művelésben a piretroid hatóanyagokból válogathatunk (tau-fluvalinát, alfametrin, lambda-cihalotron, deltametrin), ökológiai művelésben pedig a spinozad és az eseti engedéllyel rendelkező, természetes piretrint tartalmazó készítmény áll a rendelkezésünkre.

Az imágók megfigyelésére sárga ragadós lapokat helyezünk ki az ültetvényekbe. A sárga ragacslapok által nyomon követhetjük az imágók jelenlétét az ültetvényben. Továbbá a lárvák elleni hatékony védekezés esetén is érdemes alkalmazni ezeket a csapdákat, a szomszéd ültetvényekből esetlegesen áttelepülő imágók megfigyelésére. A lapok segítségével láthatjuk, hogy indokolt-e a védekezés az imágók ellen. Az egyedek számát 7-10 naponta kell feljegyezni. A lapok hatékonyságukat kb. 2 hétig őrzik meg, így ennél hosszabb ideig nem célszerű használni egy csapdát. A védekezési küszöbérték 4 egyed/lap/10 nap. 5 ha-os terület nagyságig hektáronként 3 db lapot kell kihelyezni, 5-10 ha esetében 2 db kell hektáronként, 10 ha-nál nagyobb tábla esetében 30db/tábla. A lapokat elszórtan kell kihelyezni.

Amerikai szőlőkabóca imágók nagy számban a kihelyezett sárga lapon

Amerikai lepkekabóca

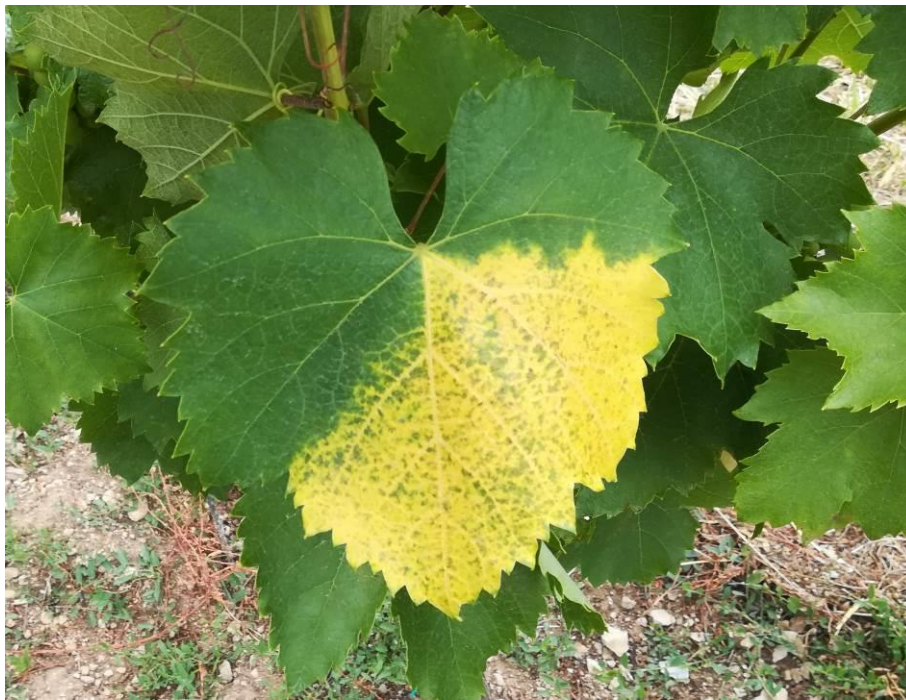
A kártevő imágó láthatóak már az ültetvényekben. Külön védekezés nem indokolt a lepkekabóca ellen. Az amerikai szőlőkabóca elleni kezelések védelmet nyújtanak a lepkekabóca ellen is.

Tarka szőlőmoly

A kihelyezett csapdák nem fogják a tarka szőlőmoly egyedeit. A lárva károsítás mértéke a vizsgált ültetvényekben minimális mértékű. A védekezés nem indokolt a károsító ellen.

Szilva-takácsatka

Az atka károsítása nyomán a sárguló levelek észlelhetők néhány ültetvényben. A tünetek erősödése látható. Súlyos károsítás esetén korai lombvesztés következhet be. A védekezésre speciális atkaölő készítményeket használjunk (abamektin, spirodiklofen). A szilva-takácsatka elleni védekezéskor különösen fontos a jó permetezési technológia. A kártevő a levélfonáki oldalán, védett helyen található meg. Kezeléskor ügyeljünk a megfelelő lé mennyiség és a jó borítottság elérésére.

Szilva-takácsatka károsítása levélen

Szőlő-gubacsatka

A kismértékű károsítás látható egyes ültetvényekben. A védekezés nem indokolt a kártevő ellen. Csak komolyabb mértékű fertőzés esetén védekezzünk, ekkor speciális atkaölő készítményeket alkalmazzunk.

Szőlő-gubacsatka károsítás

Kígyóaknás szőlómoly

A károsító kártétele kis számban látható egyes ültetvényekben. A védekezés nem indokolt, azonban a károsítás mértékét kövessük figyelemmel. Csak szükség esetén védekezzünk (metoxifenozyd, emamektin-benzoát).

Fás betegségek

A fás betegségek tünetei elszórtan szinten minden ültetvényben látható. A fás betegség okozója többféle gomba is lehet, ezért a megjelenési formája is változatos. A fertőzött tőkétet célszerű megjelölni. E tőkétet a metszés előtt az egészséges részig kell visszavágni, továbbá sebkezelés alkalmazása szükséges a vágási felületen. Az elhalt tőkétet azonnal vágjuk ki és égessük el.

Fás betegség levéltünete

Vadkár

A zsendülés időszakától a vadak károsítására is oda kell figyelnünk. Elsősorban az erdő közeli ültetvényekben. Több vadriasztó készítmény is a rendelkezésünkre áll a károsítás elkerülésére, mérséklésére (pl. perlit+fakátrány+etil-merkaptán/n-vajsav), illetve emberi haj is kihelyezhető a szőlősorokba.

Gyomszabályozás

Fordítsunk kellő figyelmet az ültetvények gyomszabályozására is. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párásabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozóknak kedvezőbb feltételeket teremt. A soraljak gyomirtására a soraljművelő gépeket vagy végső esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell kerülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól elvégzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen, azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Élő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijuttatni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorköztök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

2019.07.30-08.05.	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
Sátoraljaújhely Szemszúró	22,34	35,4
Sárospatak Királyhegy	22,44	41,8

Hercegkút Hosszúhegy	22,71	51,2
Tolcsva Nyakvágó	21,96	41,3
Erdőbénye Lócse	21,89	22,4
Vámosújfalú Rány	21,83	48,5
Olaszliszka Haraszt	22,59	39,5
Szegi Poklos	22,4	34,3
Tarcal Bakonyi	21,59	35
Tokaj Hétszőlő	22,13	30,6
Bodrogkeresztúr Dereszla	22	-
Mád Juharos	21,96	17,1
Mád Úrágya	22,5	15,4
Tállya Nyergesek	21,77	14,4
Abaújszántó Kassaváros	21,39	30,7

Várható időjárás 2019.08.07-13.

Az előrejelzés alapján csapadékra kedd estétől, szerda reggelig van kilátás (4-5 mm). Ezt követően a jövő hét elejéig nem kell újabb esőzésre számítanunk. A következő napokban melegszik majd az idő, a hétvégén már 30-32°C-t mérhetünk. A jövő hét első napjaiban akár 35°C is lehet napközben.

Pableczki Bence
Növényorvos